

Sisäministeriö, kirjaamo

kirjaamo@intermin.fi

Tietopyyntö 9.12.2020 SMDno-2020-1946

Selvitys pelastustoimen viestiyhteyksistä hätäkeskustietojärjestelmässä

Hätäkeskuslaitoksen ilmoitukseen liittyen SM pyytää pelastustoimen alueilta/pelastuslaitoksilta lisätietoja seuraavista asioista:

- Onko Hätäkeskuslaitos antanut pelastuslaitoksille hätäkeskustietojärjestelmän käyttöön tai tietosuojaan liittyviä ohjeita?
 - *Ohjeita on varsin vähän tullut hätäkeskuslaitokselta. Pääasiassa ohjeet ja koulutus ovat pelastustoimen ERICA-pääkäyttäjryhmältä tulleita.*
- Mitä ohjeita pelastuslaitokset ovat antaneet hätäkeskusrekisteriä käyttäville työntekijöilleen hätäkeskustietojärjestelmän käyttöön tai tietosuojaan liittyen?
 - *Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ERICA-pääkäyttäjä on kouluttanut käyttäjät järjestelmän käyttöön pelastustoimen ERICA pääkäyttäjryhmän antamien ohjeiden ja koulutuksen perusteella.*
 - *Henkilöstö on suorittanut pelastustoimen tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen pelastusopiston ylläpitämässä koulumaali -ympäristössä.*
 - *Kaikki käyttäjien osalta on haettu perusmuotoinen turvallisuus selvitys suojelupoliisilta pelastuslaitoksen toimesta. Lisäksi pääkäyttäjän ja varapääkäyttäjän osalta sekä osasta käyttäjiä on perusmuotoista turvallisuus selvitystä varten toimitettu suostumukset hätäkeskuslaitokselle. Näistä selvityksistä ei ole pelastuslaitokselle toimitettu tietoa.*
- Miten pelastuslaitoksilla on järjestetty hätäkeskustietojärjestelmän viestiyhteyksien syöttöihin ja itse syötettyjen tietojen ajantasaisuuteen liittyvä valvonta?
 - *Viestiyhteyksien valvonta ja ylläpito on tilanneyksikön henkilöstön toimesta jatkuvaa.*
 - *Hälytysviestiryhmien ja niihin liittyvien viestiyhteyksien päivitykset tehdään aina muutostarpeen ilmetessä välittömästi tilannekeskuksen päivystäjien toimesta.*
 - *Muiden muutostarpeiden osalta päivitykset tehdään pääkäytön toimesta pelastustoiminnan tarpeiden mukaisesti.*

- *Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksella on vikojen ja ongelmien raportointiin ja korjaustarpeen ilmoittamiseen käytössä kunnospidon tietojärjestelmä ArrowNovi, jota kautta havaitut tekniset puutteet ilmoitetaan ja saatetaan korjauksen alle.*
- *ERICA-tietojen ylläpitoa varten on lisäksi loppukäyttäjille käytössä erillinen palautekysely (Webropol), jota kautta havaitut puutteet ja korjausehdotukset voidaan saattaa pääkäytön tietoon.*
- Kuka on pelastuslaitoksen nimetty hätäkeskustietojärjestelmästä ja tietosuojasta vastaava henkilö?
 - *Pelastustoimen ERICA pääkäyttäjät on Hätäkeskuslaitoksen toimesta turvallisuusselvitetty ja pelastuslaitosten osalta nimetty.*

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaukset kuhunkin kysymykseen on *kursiivilla* kysymyksen kohdalla. Lisäksi tarkennuksena kysymyksen aseteluun on todettava, että tiedonhallintalaissa (906/2019) perusteella määritetty tiedonhallintayksikkö, jonka viranomaisena Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos toimii, on Espoon kaupunki ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen tiedonhallintamalli on osa Espoon kaupungin tiedonhallintamallia. Pelastuslaitoksen tietosuojalain (1050/2018) mukaisena tietosuojavastaavana toimii Espoon kaupungin tietosuojavastaava sekä tietoturvallisuusjärjestelyitä ohjaa Espoon kaupungin tietoturvalitiikan lisäksi pelastustoimen yhteinen tietoturvalitiikka ja pelastuslaitosten yhteisen ohjeistuksen perusteella tehty tietoturvasuunnitelma.

Euroopan tietosuojaneuvoston luonnoksessa koskien rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän määritelmiä on todettu, että Rekisterinpitäjällä on suurempi vastuu kuin käsittelijällä. ([Ohjelunnos](#): Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR). Hätäkeskuslaitoksen rekisterinpitäjänä tulee ohjeistaa käsittelijöitä tarvittavilta osin ja tarvittaessa puuttua havaitsemiinsa yksilöityihin virheellisyyksiin.

Sisäministeriö on käynnistämässä pelastustoimen tietojenkäsittelyn kehittämishanketta ja sen tavoitteena on muun muassa arvioida ja esittää kuvauksia ja toimintamalleja pelastuslain rekistereistä ja niitä käyttävistä viranomaisista, tiedon hallinta- ja valvontamalleista, tehtävien ja toimivaltuuksien tarpeenmukaisesta kokonaisuudesta ja keskinäisestä vastuunjaosta sekä pelastustoimen tiedonhallinnan soveltamiseen liittyvistä muista tarpeista mukaan lukien tietoturvallisuus ja tietosuoja.

Odotamme tämän hankkeen tuovan selvyyttä ja tarkennuksia edellä esitettyihin kysymyksiin. Lisäksi pelastuslaitosten TKI-verkostossa on vireillä pelastuslaitosten omavalvonnan kehittäminen, jolla pyritään varmistamaan pelastuslaitosten toiminnan vaatimustenmukaisuus ja tarvittava laadunhallinta.

Kimmo Markkanen
tukipalvelupäällikkö

Heikki Kervinen
vs. pelastuspäällikkö